

Б. М. Гончар

Нота колбі

«НОТА КОЛБІ» Датована 10 серпня 1920, відображала офіц. позицію США щодо польс.-рад. війни, майбутнього Росії та, опосередковано, України. Назва походить від імені автора – держ. секр. США Б. Колбі. З поч. польс.-укр. наступу на Київ (25 квітня 1920) адміністрація президента Т.-В. Вільсона зайняла позицію стороннього спостерігача. 12 травня 1920 голова місії УНР в США Ю. Бачинський звернувся до США з проханням визнати Україну як незалежну державу, однак спроби уряду УНР отримати амер. підтримку виявилися безуспішними. Незважаючи на наполягання зх.-європ. держав і Польщі, США зволікали з офіц. викладенням своєї позиції щодо польс.-рад. війни: амер. керівництво не хотіло виносити її на розгляд міжнар. мирної конф., що означало б, з одного боку, визнання більшовизму, з ін. – могло призвести до розчленування Росії. Офіц. позицію США викладено 2 серпня 1920 держ. секр. Б. Колбі у конфіденц. телеграмі-відповіді на запит посла Італії в США, розісланій у посольства США у Великій Британії, Франції, Італії, Польщі. 10 серпня 1920 держ. департамент США ухвалив рішення про оприлюднення дещо розширеної та відредагованої відповіді Б. Колбі як офіц. ноти (надрук. наступ. дня в амер. газетах). Гол. її теза – невизнання рад. влади і неприйняття розчленування Росії. Згідно з «Н. К.», кордони Росії мали охоплювати всю тер. колиш. Рос. імперії, окрім Фінляндії, етніч. Польщі та тер., що, за домовленістю, може стати частиною Вірмен. держави (таким чином, США визнавали законними прагнення до незалежності лише цих народів). Уряд УНР через укр. дипломат. місію в Данії висловив рішучий протест проти «Н. К.», що остаточно перекреслила сподівання С. Петлюри й уряду УНР на можливе визнання та допомогу з боку США. Ризький мирний договір 1921 між РСФРР і УСРР та Польщею поклав край сподіванням США на майбутнє облаштування Європи.

Рекомендована література

1. Терещенко О. В. Дипломатична місія УНР у США в листах Юліана Бачинського // Арх. України. 2015. № 4.

Бібліографічний опис:

Нота колбі / Б. М. Гончар // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-73921>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).